

Herinneringsplaquette voor enige oorlogsslachtoffer uit It Heidenskip

Hendrik Kuiper hielp in de Tweede Wereldoorlog zowel onderduikers als een Duitse piloot. Die hulp werd hem noodlottig. Gisteren werd hij geëerd met een herinneringsplaquette.

 Martine van der Steege

It Heidenskip | „Onderweg hier naartoe bedacht ik me ineens: ik ben even oud als Kuiper op de dag dat hij verdween, 75 jaar geleden. Dat bracht het verhaal ineens dichterbij”, spreekt wethouder Durk Stoker de kleine vijftig aanwezigen op de Koaidyk 15 in It Heidenskip toe. Stoker staat op het punt met de mensen op een praam te stappen om zo samen naar het punt te varen waar hij de herdenkingsplaquette over Kuiper zal onthullen. „Het is belangrijk punten te creëren waar bijvoorbeeld een opa met zijn kleinkind langs wandelt en stopt om het verhaal van een andere tijd te vertellen.”

Al na de Eerste Wereldoorlog hielpen Hendrik Kuiper (geboren in 1885) en zijn vrouw Neeltje hongerevacués uit Hamburg aan te sterken. De veehouder, die aan de Inthiemafeart in It Heidenskip woonde, stond bekend als een sociaal mens.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog zette Kuiper zijn huis open voor onderduikers. Op een dag was een van die onderduikers net iets te loslippig in de trein, wat grote gevolgen had. Woensdagavond 16 juni 1943 stond de Sicherheitsdienst uit Bolsward op het erf van de Koaidyk 15. De drie onderduikers gaven zich na enig verzet over. Kuiper werd opgepakt en wachtte zijn berechting af in het Huis

van Bewaring in Leeuwarden. Vanaf dat moment schreef hij elke zondag een brief aan zijn vrouw.

Het feit dat hij ongeveer vijf maanden eerder hulp verleende aan een Duitse piloot van een Focke-Wulf, bleek het vonnis niet te veranderen: twee jaar en drie maanden gevangenisstraf, een verbeurdverklaring van zijn radio en duizend gulden boete. Kuiper ging niet in hoger beroep, maar diende in oktober wel een gratieverlening in. Die werd afgewezen.

In oktober 1943 werd Kuiper naar Essen getransporteerd en daarna naar Bochum, waar hij in een klompenfabriek werkte. Eind oktober werd hij overgebracht naar kamp Wesseling bij Siegburg en schreef hij in zijn brieven nog goed gezond te zijn en in de keuken te werken.

In september 1944 werd hij naar Kassei gebracht en in november naar Frankfurt am Main. Maar in 1945 volgde vermoedelijk een evacuering naar Bamberg. Een landgenoot meende hem in september 1945 nog ergens in Erfurt te zien, maar daar houdt het spoor op. Zijn vrouw heeft er alles aan gedaan om onder meer via het Rode Kruis meer te weten te komen over zijn lot, maar zonder resultaat.

Geld over

De Werkgroep Lancaster/WO II War-kum e.o. heeft de plaquette voor Kuiper bewerkstelligd. In 2015 zorgden zij al voor een herdenkingsplaquette

Wethouder Durk Stoker onthult de herinneringsplaquette ter ere van Hendrik Kuiper. Foto: Simon Bleeker

Eigenlijk is het dertig jaar te laat, want dan hadden er nog meer mensen geleefd die hem kenden

voor de bemanningsleden van de Lancaster W4888 die daar op 5 mei 1944 een mislukte noodlanding maakte. „Daarna hadden we nog wat geld over. Het was niet moeilijk te bedenken wat we daarmee zouden doen. It Heidenskip heeft maar één oorlogsslachtoffer en dat is Hendrik. Deze verhalen moeten doorverteld worden aan de jeugd. We zijn trots dat het op deze manier gelukt is”, vertellen Jan Dykstra en Johannes Hoekema van de werkgroep.

Ondertussen klinken de klanken van de Taptoe over het Friese veld. Na een moment stilte, onthult Stoker de

plaquette, met Kuipers verhaal en een trouwfoto van hem en zijn vrouw, Magdalene Jansma-Huizenga (82), Rinze Westra (78) en Matthijs Westra (73) zijn ontroerd. Ze zijn een nicht en twee neven van de kinderloze Kuiper. „Ik herinner me hem als een heel lieve man. We logeerden hier vaak en ik weet nog dat ik dan bij hem op schoot zat. Hij speelde ook prachtig orgel”, vertelt Jansma-Huizenga. Matthijs Westra: „Eigenlijk is het dertig jaar te laat, want dan hadden er nog meer mensen geleefd die hem kenden. Maar toch, dit is een prachtige dag voor ons.”